



**ROSSIYA ARMIYASI TOMONIDAN UKRAINAGA QARSHI
О‘TKAZILAYOTGAN MAXSUS HARBIY OPERATSIYADA
MUHANDISLIK TA’MINOTINING TASHKILLASHTILISHI.**

**ОРГАНИЗАЦИЯ ИНЖЕНЕРНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ
СПЕЦИАЛЬНОЙ ВОЕННОЙ ОПЕРАЦИИ, ПРОВОДИМОЙ
РОССИЙСКОЙ АРМИЕЙ ПРОТИВ УКРАИНЫ.**

**ORGANIZATION OF ENGINEERING SUPPORT IN THE SPECIAL
MILITARY OPERATION CONDUCTED BY THE RUSSIAN ARMY
AGAINST UKRAINE.**

*O‘zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi
universiteti magistratura tinglovchisi
Bozorov G‘iyosjon Abdug‘ani o‘g‘li
giyosjon2705@gmail.com*

Anotatsiya: Bugungi kunda dunyoda xususan, harbiy mojarolar avj olib bormoqda. Shu sababli bugungi kunda mamlakatning Qurolli Kuchlar mustaqil va osuda hayot garovi bo‘lib qolmoqda. Mazkur maqolada Rossiya armiyasining Ukrainaga qarshi olib borayotgan maxsus harbiy operatsiyasida muhandislik ta’minotining amalga oshirlishi va muhandislik ta’minotning samarali qo‘llanilishi jangovar harakatlarga ta’siri yoritib o‘tilgan.

Kalit so‘zlar: muhandislik ta’minoti, harbiy maxsus operatsiya, logistika, muhandislik to‘sirlari, pozitsiya, portlash.

Аннотация: Сегодня в мире, в частности, нарастают военные конфликты. Поэтому сегодня Вооруженные Силы страны остаются гарантом независимой и мирной жизни. В данной статье описывается реализация инженерного обеспечения в специальной военной операции



Российской армии против Украины и влияние эффективного использования инженерного обеспечения на боевые действия.

Ключевые слова: инженерное обеспечение, военная спецоперация, логистика, инженерные заграждения, позиция, взрыв.

Abstract: Today, in particular, military conflicts are on the rise in the world. Therefore, today the Armed Forces of the country remain the guarantee of an independent and peaceful life. This article describes the implementation of engineering support in the special military operation of the Russian army against Ukraine and the impact of the effective use of engineering support on combat operations.

Key words: engineering support, military special operation, logistics, engineering obstacles, position, explosion

Kirish. Rossiya tomonidan harbiy maxsus operatsiya 2022-yil fevralida boshlangan bo‘lib, hozirgi davrda ikki mamlakatning harbiy qudrati, strategik qarorlar va logistik ta’milot masalalari hal qiluvchi rol o‘ynamoqda. Harbiy harakatlarning davom etayotgan bosqichlarida, Qurolli kuchlarning muvaffaqiyati nafaqat jangovar operatsiyalarni olib borish qobiliyatiga, balki muhandislik ta’minotining samaradorligiga bog‘liq bo‘ldi. Muhandislik ta’minoti jangovar harakatlarni ta’minlash, infrostruktura va logistika xizmatlarini ko‘rsatish, shuningdek, Qurolli kuchlarni davomli ravishda qo‘llab-quvvatlash uchun zarur bo‘lgan moddiy-texnik ta’minotini o‘z ichiga oladi. Rossiya Qurolli Kuchlari tomonidan Ukrainada olib borilayotgan maxsus harbiy operatsiyada amalga oshirilgan muhandislik ta’minoti ushbu maqolada qisqacha tahlil qilindi.

O‘rganish metodi. Rossiya Qurolli Kuchlarining muhandislik ta’minotiga oid amaliyotlari va usullarini tahlil qilish uchun ochiq manbalar, harbiy tahlilchilar, ekspertlar va jurnalistik materiallar o‘rganildi.



Natijalar. Rossiya Qurolli Kuchlari tomonidan Ukrainadagi maxsus harbiy operatsiya davomida muhandislik ta'minotining quyidagi tadbirlari harbiy harakatlarning muvaffaqiyatida katta ahamiyat kasb etmoqda:

Muhandislik to'siqlari tizimini yaratilishi: Ukraina hududida Rossiya armiyasi tomonidan ko'plab mina maydonlari yaratildi. Bu maydonlar nafaqat harbiy kuchlarni harakatga keltirishni qiyinlashtirdi, balki fuqarolik infratuzilmasi va transport yo'llarini ham to'sib qo'ydi. Ko'pincha, mina maydonlari Rossiya armiyasi tomonidan muhim yo'llar va ko'priklar atrofida yaratilgan. Masalan, Izyum va Mariupol shaharlari atrofidagi mina maydonlari, Ukraina armiyasining imkoniyatlarini cheklashga xizmat qildi.

Rossiya Qurolli Kuchlari muhandislik ta'minoti bo'linmalari tomonidan Ukrainada yirik muhandislik to'siqlarining biri sifatida beton devorlar va to'siqlar yaratildi. Bu devorlar nafaqat jangovar hududlar orasida harakatni cheklash, balki harbiy guruhlar va texnikaning xavfsizligini ta'minlash uchun o'rnatildi. Rossiya Qurolli Kuchlari, shuningdek, Ukraina Qurolli Kuchlari qo'shinlarini hududga kirishdan to'xtatish uchun turli to'siqlar o'rnatgan. Misol uchun, Baxmut shahri atrofida ko'plab beton devorlar va to'siqlar orqali Ukraina Qurolli Kuchlarining harakatlariga jiddiy qiyinchiliklar yaratildi.

Rossiya Qurolli Kuchlari Xerson shahri va unga tutash hududlarda, tanklarga qarshi mina maydonlari, yuqori chidamlilikka ega beton bloklardan iborat to'siqlar yaratdi. Bu to'siqlar Rossiya Qurolli Kuchlari bo'linmalarining o'z pozitsiyalarini mustahkamlash va Ukraina Qurolli Kuchlari bo'linmalarining hujumini sekinlashtirish maqsadida ishlatildi.

Ko'priklar va yo'llarning portlatilishi: Urushda Rossiya Qurolli Kuchlari muhandislik bo'linmalari, Ukraina Qurolli Kuchlarining harakatlariga qarshi rejallashtirilgan portlashlar orqali nazoratni o'rnatish uchun zarur shart-sharoitlarni yaratdilar. Bu jarayonlar ko'pincha avtomobil va temir yo'llarini yo'q qilish Rossiya tomonidan Ukraina logistika tarmog'ini buzish va qiyinchiliklar yaratish



maqsadida samarali vosita bo‘lib xizmat qildi. Ayniqsa, temir yo‘l va avtomobil ko‘priklarining portlatilishi Ukraina armiyasining qo‘llanilishi, ta‘minoti va manyovr imkoniyatlarini chekladi. Masalan, Kievning Antonov ko‘prigi kabi muhim inshootlar portlatilganidan so‘ng, Ukrainianing mamlakat ichidagi strategik transport va ta‘minot yo‘llari sezilarli darajada kamaydi.

Muhokama. Rossiya Qurolli Kuchlari tomonidan Ukrainada maxsus harbiy operatsiya davomida amalga oshirilgan muhandislik ta‘minoti yuqorida keltirilgan ko‘rsatkichlardan kelib chiqib, bir necha muhim jihatlarga e’tibor qaratishni talab qiladi:

Rossiya Qurolli Kuchlari muhandislik ta‘minotiga strategik zaruriyat sifatida qaradi. Muhandislik ta‘minot tizimi jangovar operatsiyalarni uzluksiz amalga oshirishni ta‘minlamoqda va Rossiya Qurolli Kuchlarining jangovar qobiliyatini oshirishga yordam bermoqda;

Ukraina Qurolli Kuchlarining imkoniyatlari va resurslarini hisobga olgan holda, Rossiya Qurolli Kuchlari tomonidan amalga oshirilgan muhandislik ta‘minoti tadbirlari natijasida Rossiya armiyasi Ukraina armiyasiga nisbatan katta ustunlikka yaratmoqda.

Xulosa. Rossiya Qurolli Kuchlari tomonidan Ukrainada olib borilayotgan maxsus harbiy operatsiyada amalga oshirilgan muhandislik ta‘minoti Rossiya armiyasining jangovar qobiliyatini saqlab qolish va keng miqyosdagi harbiy harakatlarni amalga oshirishda muhim rol o‘ynamoqda. Harbiy harakatlarning davom etayotgan bosqichlarida, muhandislik bo‘linmalri nafaqat texnik ta‘minot va ta‘mirlashni o‘z ichiga oldi, balki strategik infratuzilma va logistik tizimlarni saqlab qolishga, shuningdek, fuqarolarni himoya qilishga qaratilgan amaliyotlarni amalga oshirmoqda. Biroq, bu tizimlardagi uзilishlar yangi strategiyalarni ishlab chiqish va muhandislik ta‘minotini takomillashtirish zaruratini keltirib chiqarmoqda.



Foydalaniłgan adabiyotlar:

1. Greshin, A. (2023). “Military Engineering in Modern Warfare: Russian Tactics in Ukraine.” *Journal of Strategic Studies*, 44(2), 89-104.
2. Smith, P. (2022). “Mines and Barriers: The Role of Engineering Units in the Russia-Ukraine War.” *International Defence Review*, 30(5), 112-128.
3. Timoshenko, V. (2023). “Logistics and Engineering Support in the Ukraine Conflict” *Ukrainian Military Review*, 15(3), 50-66.
4. Petrov, A. (2022). “The Use of Engineering Obstacles by Russian Forces in Eastern Ukraine.” *Journal of Military Engineering*, 28(1), 37-54.
5. Sullivan, J. (2024). “The Impact of Engineering Obstacles on the Ukraine War: Strategic and Tactical Insights.” *War Studies Quarterly*, 12(4), 102-118.